

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

આર/પ્રથમ અપીલ નં. ૪૦૯૪/૨૦૨૪

સાથે

એફ/કોસ ઉદ્દેશ નં. ૨૬૩૭૯/૨૦૨૫

માં

આર/પ્રથમ અપીલ નં. ૪૦૯૪/૨૦૨૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ. વાય. કોઝે

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એન. એસ. ગઝોડા

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર

હા.

ના.

=====

આઈસીઆઈસીઆઈ લોમ્બાર્ડ જનરલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ.

વિરુદ્ધ

હેતલબેન જયશભાઈ પટેલ અને બીજાઓ

=====

દેખાવ:

અપીલકર્તા (ઓ) નં. ૧ માટે શ્રી રથિન પી. રાવલ (૫૦૧૩)

પ્રતિવાદી (ઓ) નં. માટે શ્રી મોહસિન એમ. હકીમ (૫૩૯૬). ૧,૨,૩

પ્રતિવાદી (ઓ) નં. ૪,૫ માટે આપવામાં આવેલ નિયમ

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ. વાય. કોજે

અને

માનનીય ન્યાયમુર્તી શ્રી એન. એસ. ગૌડા

તારીખ:૨૨/૦૮/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

(દ્વારા:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ. વાય. કોજે

૧. મોટર વાહન અધિનિયમ, ૧૯૮૮ની કલમ ૧૭૩ હેઠળ વીમા કંપની દ્વારા મોટર અકસ્માત દાવા ટ્રિબ્યુનલ (ઓક્સ) અને બીજા વધારાના જિલ્લા ન્યાયાધીશ, ડભોઈ, વડોદરા દ્વારા ૨૦૨૦ના એમ. એ. સી. પી નં. ૨૩૧ માં પસાર કરાયેલા ૧૧.૦૯.૨૦૨૪ ના ચુકાદા અને ચુકાદાને પડકારતી આ અપીલ કરવામાં આવી છે.દાવેદારો મૃતકના કાયદેસરના વારસદારો છે-જયેશભાઈ પ્રવીણભાઈ પટેલ, જેઓ તેમની મોટરસાયકલ પર સવાર હતા ત્યારે ૧૩.૦૧.૨૦૨૦ પર અકસ્માતનો ભોગ બન્યા હતા અને જ્યારે તેઓ તે સ્થળ પર પહોંચ્યા જ્યાં અકસ્માત થયો હતો, ત્યારે ઉતાવળમાં અને બેદરકારીથી ચલાવવામાં આવતી અન્ય મોટરસાયકલ મૃતકની મોટરસાયકલ સાથે અથડાઈ હતી, જેના પરિણામે મૃતકને ગંભીર ઈજાઓ થઈ હતી અને ત્યારબાદ તે ઈજાના કારણે મૃત્યુ પામ્યો હતો.

૨. અપીલને ૨૩.૦૧.૨૦૨૫ ના આદેશ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવી હતી અને નાગરિક અરજીને શરતી રીતે વિવાદિત ચુકાદા પર રોક લગાવવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી અને પ્રમાણસર ખર્ચ અને વ્યાજ સાથે ન્યાયિક રકમ જમા કરવાની શરત પર ચુકાદો આપવામાં આવ્યો હતો, જેમાં જમા કરાયેલી રકમના ૩૦ ટકા રકમ ઉપાડવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી, જ્યારે ૭૦ ટકા બાકી રકમ કોઈપણ રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકની ફિક્સ્ડ ડિપોઝિટમાં રોકાણ કરવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો.

૩. વિદ્વાન વકીલ શ્રી મોહસિન હકીમે દાવેદારો વતી તેમની હાજરી દાખલ કરી છે અને રજૂઆત કરી છે કે દાવેદારો દ્વારા કોસ ઓબ્જેક્શન પણ પસંદ કરવામાં આવ્યું છે.જો કે, આવા કોસ ઓબ્જેક્શન વાંધા હેઠળ પ્રવેશ તબક્કે બાકી છે.અદાલતે રજિસ્ટ્રીને વિલંબના વાંધા સહિત વાંધા સાથે વર્તમાન અપીલની સાથે કોસ ઓબ્જેક્શન મૂકવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે.એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે અપીલ અંતિમ નિકાલ માટે બાકી છે જ્યારે કોસ વાંધાઓ દાખલ કરવામાં આવી રહ્યા છે પરંતુ પ્રસારિત કરવામાં આવતા નથી, કોર્ટ નોંધપાત્ર ન્યાયમુર્તી માટેની તકનીકીઓને અવગણવા અને દાવેદારોને કોસ વાંધા ઉઠાવવાની મંજૂરી આપવાનું યોગ્ય માને છે.કોસ વાંધાઓને વાંધાઓ સાથે પ્રસારિત કરવાની મંજૂરી છે અને અપીલ સાથે સુનાવણી કરવામાં આવે છે.

૪. અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી રથિન રાવલે રજૂઆત કરી છે કે પડકાર એ આધાર પર છે કે આવકવેરાના વળતરના આધારે મૃતકની આવકનું મૂલ્યાંકન કરતી વખતે કોર્ટે આવકવેરામાં કપાત ન કરવામાં ભૂલ કરી છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેથી, મૂલ્યાંકનના હેતુ માટે ચોખ્ખી આવકને ધ્યાનમાં લેવાને બદલે, ટ્રિબ્યુનલે કુલ આવકને ધ્યાનમાં લીધી છે.વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા અનુસાર, વર્ષ ૨૦૧૮-૨૦૧૯ માટે આવકવેરાના વળતર મુજબ કુલ નફો રૂ.૧૫,૬૩,૭૦૧/- હતો, જો કે, આવકવેરાની કપાત

પછી, ઉપરોક્ત આવકવેરાના વળતર માટેની ચોખ્ખી આવક રૂ.૧૩,૩૧,૭૯૮/- હતી.તેથી, પેરા-૧૯.૪ માં ચર્ચા કર્યા મુજબ, મૃતકની કુલ આવકને ભૂલથી રૂ.૧૫,૬૩,૭૦૧/- ગણવામાં આવી હતી.

૫. અદાલતે કોસ ઓબ્જેક્શનમાં દાવેદારો માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી મોહસિન હકીમને પણ સાંભળ્યું છે, જેમાં તેમણે દલીલ કરી છે કે અદાલતે ભૂલથી મૃતકની ૧૫ ટકા બેદરકારીને જવાબદાર ઠેરવી છે, જ્યારે હકીકતમાં વિરોધી ડ્રાઈવર દ્વારા ચલાવવામાં આવેલ વીમાકૃત વાહન ૧૦૦% અકસ્માત સર્જવામાં બેદરકારીભર્યું હતું.એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મૃતકની પીડા, આઘાત અને વેદના માટે કોઈ વળતર ન આપીને ભૂલ કરવામાં આવી છે કારણ કે મૃતક ચાર દિવસ સુધી પીડામાં બચી ગયો હતો કારણ કે અકસ્માત ૧૩.૦૧.૨૦૧૦ પર થયો હતો, જ્યારે મૃતકનું મૃત્યુ ૧૭.૦૧.૨૦૨૦ પર થયું હતું.તેમણે એવી પણ દલીલ કરી છે કે મૃતકની આવક, જેમાં તેની ખેતીની પ્રવૃત્તિઓનો સમાવેશ થાય છે, તે વાર્ષિક ઓછામાં ઓછી રૂ. ૫ લાખ હતી અને જો કૃષિ પ્રવૃત્તિઓમાંથી મેળવેલી સંપૂર્ણ આવક નહીં હોય, તો ટ્રિબ્યુનલે ઓછામાં ઓછી આવકના વ્યવસ્થાપનની ખોટને ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ, જે હવે દાવેદારોએ પગાર પર કોઈ પણ વ્યક્તિને કામ પર મૂકવા માટે કરવી પડશે, જે પ્રવૃત્તિ અન્યથા મૃતક દ્વારા કરવામાં આવી હતી.

૬. અદાલતે પક્ષકારોની હરીફ રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લીધી છે અને રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલા દસ્તાવેજોનો અભ્યાસ કર્યો છે.

૭. નિઃશંકપણે, આવકવેરાનું વળતર એ વ્યક્તિની આવકના સંદર્ભમાં ચોક્કસ પુરાવા છે, જ્યાં ટ્રિબ્યુનલે મૃતકની વાર્ષિક આવકનું મૂલ્યાંકન રૂ.૧૫,૬૩,૭૦૧/- કર્યું છે.આ રકમનો આધાર અકસ્માત પહેલાના ત્રણ વર્ષના સમયગાળા માટેનું આવકવેરાનું વળતર છે.વર્ષ ૨૦૧૬-૨૦૧૭ માટે કુલ આવકનો આઈ ટી આર રૂ. ૯,૩૫,૨૪૩-, વર્ષ ૨૦૧૭-૨૦૧૮ માટે રૂ. ૨,૯૧,૦૪૦-, વર્ષ ૨૦૧૮-૨૦૧૯ માટે રૂ.૧૨,૩૩,૬૭૭/- અને વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦૨૦ માટે રૂ.૧૫,૬૩,૭૦૧/- હતો.

૮. આવકવેરાનું વળતર જે આંક ૩૯ પર પેપર બુકમાં મૂકવામાં આવે છે તે આકારણી વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦૨૦ માટે છે, જ્યાં કુલ આવકની ગણતરીમાં કુલ આવક રૂ.૧૫,૬૩,૬૯૦/- તરીકે દર્શાવવામાં આવી છે, જેની સામે, તે જ દસ્તાવેજમાંથી ચૂકવવાપાત્ર કુલ કર રૂ.તે હદ સુધી ટ્રિબ્યુનલ ભૂલમાં પડી ગયું છે.

૯. આવકના માપદંડની ખોટના આધારે વળતરમાં ઘટાડો કરવા માટે વીમા કંપની વતી રજૂ કરાયેલી રજૂઆતનો સામનો કરવા માટે, કોર્ટ દાવેદારો વતી

કાઉન્ટર સબમિશનને ધ્યાનમાં લઈ શકે છે કે મૃતકને આભારી ૧૫ ટકાની બેદરકારી અયોગ્ય છે અને રેકૉર્ડ પરના પુરાવા વિરુદ્ધ છે અને આ હેતુ માટે, કોર્ટ આંક ૨૦ પર સાક્ષી માહી જયેશભાઈ પટેલનાં પુરાવાને ધ્યાનમાં લઈ શકે છે, જે મૃતકની પુત્રી છે અને અકસ્માત સમયે વાહનની પિલિયન રાઈડર હતી અને તેની અલગ દાવા અરજી એમ એ સી પી તરીકે દાખલ કરવામાં આવી છે. ૨૦૨૦ની કલમ ૪, જેનો નિકાલ ૨૦૨૦ની કલમ એમ. એ. સી. પી. નં.૨૩૧ સાથે સામાન્ય ચુકાદા દ્વારા કરવામાં આવ્યો હતો. જો કે, વીમા કંપનીએ મૃતકની આ દાવેદાર પુત્રી માટે માન્ય દાવાને પડકાર્યો નથી.આ સાક્ષી અકસ્માત થયો ત્યારે સગીર હતી અને તેના પિતા સાથે મોટરસાયકલ પર મુસાફરી કરી રહી હતી.જ્યારે તેઓ શિવ શક્તિ સોસાયટીના ખૂણે પહોંચ્યા, જ્યાં પિતાએ મોટરસાયકલ રોકી હતી, ત્યારે વાંધાજનક વાહન તેના પિતાની મોટરસાયકલ સાથે અથડાયું હતું.તેણીએ જુબાની આપી છે કે ઉદ્ધન કરનાર વાહન ઉતાવળમાં અને બેદરકારીથી ચલાવવામાં આવી રહ્યું હતું જ્યારે તેણીના પિતાની મોટરસાયકલ રોકવામાં આવી હતી અને સ્થિર સ્થિતિમાં હતી અને સાંઠગાંઠને કારણે તેણીના પિતા અને તેણી બંનેને રસ્તા પર ફેંકી દેવામાં આવ્યા હતા.આ સાક્ષીની ક્રોસ-એક્ઝામિનેશનમાં, તેણીએ જે રીતે અકસ્માત થયો હતો તેના સંદર્ભમાં તેણીના નિવેદનને વળગી રહી છે અને ચોક્કસ વર્ણન આપ્યું છે, જ્યાં તેના પિતા રોકાયા હતા અને મોટરસાયકલ વિભાજકના કટની નજીક સ્થિર સ્થિતિમાં હતી.

૧૦. અદાલતના અભિપ્રાયમાં, અકસ્માત જે રીતે થયો તેના સંદર્ભમાં સાક્ષીના બિનચૂંટણી વિનાના સંસ્કરણ તરીકે, એવું ન કહી શકાય કે યોગદાનની બેદરકારીનો કેસ બનાવવામાં આવ્યો છે.તેથી, અદાલતના અભિપ્રાયમાં, મૃતકની ફાળો આપતી બેદરકારીને ૧૫ ટકાની હદ સુધી રાખવામાં ભૂલ થઈ છે.

૧૧. તેવી જ રીતે, કોર્ટે દાવેદારો વતી રજૂ કરેલી રજૂઆતને પણ ધ્યાનમાં લીધી છે કે ૧૩.૦૧.૨૦૨૦ પર થયેલા અકસ્માત પછી, મૃતક ચાર દિવસના સમયગાળા માટે બચી ગયો છે.તબીબી કેસના કાગળો જે આંક ૩૨ પર રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવ્યા છે જે દર્શાવે છે કે તેમને ગંભીર ઈજાઓ સાથે ૧૩.૦૧.૨૦૨૦ પર હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા અને સ્ટર્લિંગ હોસ્પિટલમાં સારવાર મળી હતી અને આખરે ૧૭.૦૧.૨૦૨૦ પર જયેશભાઈનું મૃત્યુ થયું હતું.તેથી, મૃત્યુ પહેલાં મૃતકને સ્ટર્લિંગ હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને તેણે સારવાર લીધી હતી, જેના માટે પણ દાવેદારો આવા વડા હેઠળ વળતર મેળવવા માટે હકદાર હશે.

૧૨. રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓની એકંદર વિચારણા અને પ્રશંસા કર્યા પછી, વીમા કંપની દ્વારા કુલ આવકને બદલે ચોખ્ખી આવકને ધ્યાનમાં લઈને આવકના નુકસાનના માથા હેઠળ વળતરમાં ઘટાડો કરવા માટે કેસ કરવામાં આવ્યો હોવા છતાં, તે જ સમયે, દાવો કરનારાઓનો કેસ પણ મૃતકને ૧૫ ટકાની હદ સુધી

યોગદાનની બેદરકારી ગણાવીને રેકૉર્ડ પરના પુરાવા સાથે સુસંગત નથી અને તેથી, આવકના નુકસાનના માથા હેઠળ વળતરમાં ઘટાડાને ભૂલ કરનાર વાહનને કેસની હકીકતોમાં બેદરકારી રાખીને અને પીડા, આઘાત અને વેદનાના માથા હેઠળ વળતર આપીને વિભાજિત કરવામાં આવશે. મંજૂર કરવામાં આવે તો તે અદાલતને વિવાદિત ચુકાદા અને ચુકાદામાં દખલ કરવાથી અટકાવશે.

૧૩. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, અપીલ તેમજ કોસ ઓબ્જેક્શનનો નિકાલ કરવામાં આવે છે. મોટર અકસ્માત દાવા ટ્રિબ્યુનલ (ઓક્સ) અને બીજા વધારાના જિલ્લા ન્યાયાધીશ, દાભોઈ દ્વારા ૨૦૨૦ના એમ.એ.સી.પી. નં.૨૩૧ માં પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને એવોર્ડ ચુકાદા અને એવોર્ડની આથી પુષ્ટિ કરવામાં આવે છે.

(ન્યાયમુર્તી શ્રી એ. વાય. કોગ્જે)

વિષય:

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the

judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.